

LENGTE: 21 km

VERTREKPUNT: Op de Place Emile Vandervelde in Fraipont, deelgemeente van Trooz. Er zijn hier een vijftiental parkeerplaatsen langs de oever van de Vesder. Er is ook een treinhalt op de lijn Luik-Eupen.

AANDACHTSPUNTEN: De wandeling bevat enkele kleine en steile paden. Je moet de beschrijving op verschillende plaatsen zeer aandachtig volgen om het juiste pad te vinden. De tocht loopt verschillende kilometers langs beekjes en meer dan eens moet je een beek oversteken of stroomt het water van de beek gewoon over het pad. Deze wandeling is zeer jachtgevoelig en in de winter is het dus belangrijk je vooraf te informeren over de data van de klopjachten.

TOPOGRAFISCHE KAARTEN NGI: 42/7-8 en 49/3-4 (1:25.000)

Deze wandeling vertrekt en eindigt aan de Vesder. Al deze beekjes hebben klinkende namen, kennen een groot verval en stromen speels tussen stenen en rotsen waarbij ze vele kleine watervalletjes en poelen vormen. In de eerste helft van de wandeling kom je bij het domein Banneux Notre-Dame waar de Maagd Maria in 1933 acht keer verscheen aan een klein meisje. Het is een druk bezocht bedevaartsoord en voor wandelaars is het ook een uitstekende rustplaats, je kan er wat eten en drinken en het schouwspel van de verering en boetedoening gadeslaan. Hier rijdt de priester nog in zwarte soutane op de fiets naar de kapel.

Het is de moeite om kleine omweg te maken naar Tancrémont. Hier bevindt zich het laatste Belgische fort dat zich overgaf aan de Duitsers bij het begin van de Tweede Wereldoorlog. Tacrémont is bekend om zijn rijsttaarten die met hun diameter van 40 centimeter 'karrewielen' genoemd worden. De taarten wegen bijna 3 kilogram!

BESCHRIJVING

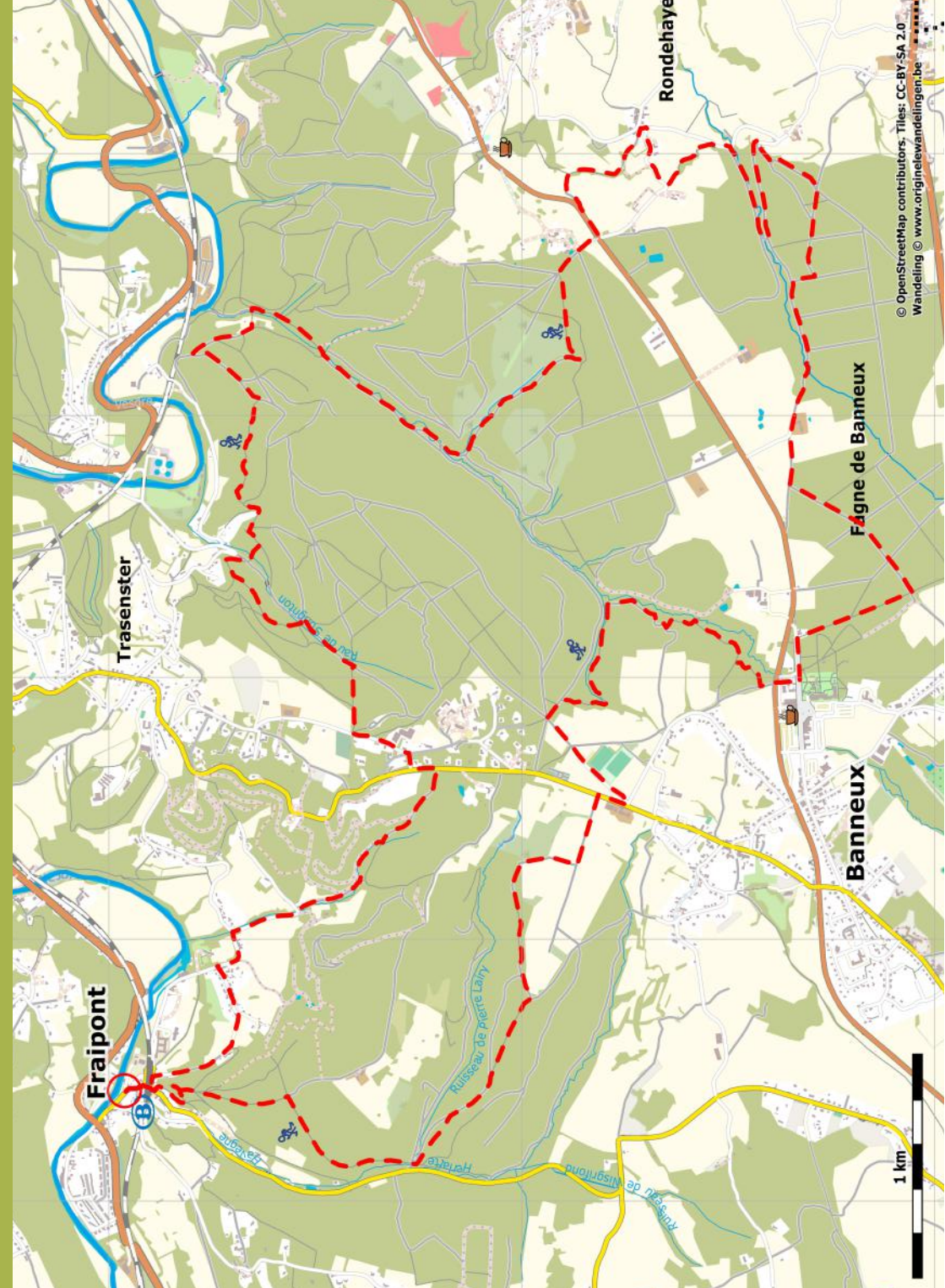
Naar Banneux

Van de Place Emile Vandervelde volg je de Rue du Village die langs de kerk loopt. Toen we deze wandeling voorbereidden in het voorjaar van 2023 waren er nog duidelijke sporen te zien van de overstromingen van de zomer van 2021. Herstellingswerken aan de waterlopen verlopen traag en moeizaam. Bij het huis met nummer 522 sla je rechtsaf en je wandelt door een tunneltje onder de spoorweg door. Aan de andere kant kom je in de Rue Havegné. Je moet deze straat gewoon oversteken en rechts naast het roos geschilderde huis met nummer 457 een trappenpaadje opgaan. Het pad klimt achter de huizen. De bewoners gaan hier in hun achtertuinen creatief om met de hoogteverschillen. Op een kruispunt van paden sla je scherp linksaf, een pad dat uitgehakt werd uit de rotsen. Snel kom je bij een uitzicht over Fraipont met een bank en een kruis. Wie wat voorzichtig is kan van aan het kruis even afdalen naar een lagere rots. Met de rug naar het uitzicht volg je recht door de bewegwijzerde en stijgende wandelweg. Enkele tientallen meters verder is er links en rechts een zijpad maar je blijft de hoofdweg gewoon volgen, een prachtig stijgend pad. Zeshonderd meter voorbij het kruis kom je op een splitsing. Je slaat hier rechtsaf, een rechtlijnig en licht dalend graspad tussen jong naaldbos links en loofbos rechts. Dit mooie pad daalt zacht in een heuvelflank en je wandelt het pad helemaal uit. Het pad eindigt op een kruispunt bij een beekje en een beestenboel in de buurt van een asfaltweg.

Er is een weg naar rechts die naar de asfaltweg loopt, die neem je niet. Er is een weg naar links die naast het beekje het bos inloopt, die neem je ook niet. Aan deze weg hangt een bordje dat de toegang ontzegt wegens 'zone de quiétude'. Dat bord is misleidend want dit is wel degelijk een officiële weg waar wandelen toegelaten is. Je volgt dus de weg recht door naast de beestentuin maar al na een paar passen verlaat je deze weg: aan de linkerkant ga je een hol pad in. In het begin van het pad kan het zijn dat de doorgang bemoeilijkt is door een omgehakte boom. Maar je kan zonder problemen het pad volgen: het is een prachtig stijgend pad. Het pad eindigt op een ander pad, je volgt dit pad naar rechts. Twintig passen verder neem je niet het zeer steile pad dat recht door in het bos klimt maar je slaat linksaf in een vlak pad. Dit pad versmalt en loopt in de flank. Het pad eindigt nogal steil op een breder bospad, volg dit pad naar rechts. Het prachtige stijgende pad ligt vol keien en er stroomt een beekje over het pad. Waar het gedeelte met keien eindigt wordt de weg modderiger en vlakker en waar de weg begint te dalen moet je hem verlaten aan de rechterkant. Het begin van het pad dat je moet opgaan is helemaal verborgen door bomen die omgevallen (of vrijwillig omgezaagd?) zijn. Je moet je door de taken van de omgevallen bomen wringen en na enkele moeilijke meters kan je het paadje duidelijk volgen. Weer valt het paadje samen met een beekje. Je blijft dit pad volgen en je blijft stijgen. Aan het einde van de beklimming kom je uit op een bredere bosweg en je gaat recht door in de richting van de bosrand. Waar er een weide begint moet je links een klein pad volgen dat vlak naast de weide loopt. Je volgt een ganse tijd de weiderand, soms loopt het pad even door een bos op een afstand van de weide. Op het einde van de weide sla je rechtsaf en je volgt een

grasweg langs de rand van de weide. Deze leidt naar een brede kiezelweg die je naar links volgt. Deze eindigt op een asfaltbaan. Volg de asfaltweg naar rechts, je wandelt hier veiligheidshalve best aan de linkerkant van de baan.

Je moet de asfaltbaan niet lang blijven volgen. Bij de eerste gelegenheid verlaat je ze aan de linkerkant. Je neemt hier niet de Rue des Douze Hommes maar je neemt wel scherp linksaf het kleine asfaltwegje dat naar het voetbalterrein loopt. Je wandelt voorbij het voetbalterrein en een terrein voor de africhting van honden. Snel hierna kom je op een kruispunt waar je rechtdoor wandelt, over de brede berijdbare weg in de richting van het bos Bois de Fraipont. In het bos kom je onmiddellijk op een kruispunt waar maar liefst zes wegen samenkomen. Je moet hier rechtsaf slaan in de eerste weg. Bij een slagboom verlaat je de hoofdweg en je neemt de rechtse weg. Deze mooie weg loopt in een bocht over een beekje. Dit is de Ruisseau du Fond des Trois Bois die hier een beetje hoger in het bos ontspringt, een prachtige beek vol stenen en watervalletjes die drie kilometer verder uitmondt in de Vesder. Op het einde van de bocht is er een stijgend paadje rechts maar dat neem je niet, je blijft de mooie weg volgen die wat hoger naast de beek loopt. Een halve kilometer verder, bij een stenen muurtje, daal je niet af naar het brugje over de beek maar je volgt de weg die hier naar rechts draait, weg van de beek en in een ander beekvalleitje. Na 200 meter maakt de weg een haakse bocht naar rechts en snel erna weer een haakse bocht naar links. Snel na deze linkse bocht maakt de weg weer een bocht naar rechts en na deze bocht moet je de weg verlaten en een zijpad scherp naar links opgaan. Je kan de weg ook sneller verlaten en in de linkse bocht kiezen voor een afsnijpad links dat afdaald in een klein ravijntje en er dan weer uitklimt om zo op het linkse zijpad te komen. Het linkse zijpad loopt op gelijke hoogte tussen loofbos rechts en naaldbos links, links beneden zie je nog steeds het beekje. Ineens daalt het pad bruusk naar links af tot bij het beekje. Je steekt het beekje over en aan de andere kant volg je het pad naar rechts, eerst nog even kort langs het beekje en dan steil omhoog over boomwortels. Na het steil gedeelte kom je op een bredere bosweg die je rechtdoor volgt door naaldbos. De brede bosweg beschrijft een ruime bocht naar rechts en je moet nu heel goed opletten. Ongeveer aan het einde van de bocht moet je een piepklein paadje naar links opgaan. Het enige herkenningspunt dat wij ter plaatse vonden om het piepklein paadje te vinden was een boomstronk met een holte erin aan de rechterkant van de brede weg. Wie voldoende verbeelding heeft herkent in de holte de vorm van een klavertje. Het piepklein paadje loodst je na enkele tientallen meters door een kloofje en loopt dan verder naar links langs de rand van een diepe beekravijn. Snel zie je een weide door het bos en je moet uitkomen op een kiezelweg die langs deze weide loopt. Volg de kiezelweg naar links, tot op de grote rijweg N666. Je steekt deze rijweg voorzichtig over langs het zebrapad en je gaat rechtdoor het domein van Banneux Notre Dame in langs de orthodoxe kapel. De weg met parkeerplaatsen maakt een volledige bocht naar links maar waar de bocht begint stap je nog een paar tientallen meters rechtdoor tot op een geasfalteerde dwarsweg, een rechtlijnige dreef die voorbehouden is voor bezoekers die te voet het domein bezoeken. Voor het vervolg van de wandeling volg je deze dreef naar links maar voor terrasjes en winkeltjes moet je de dreef even naar rechts volgen.

Naar Tancrémont

Je volgt dus de geasfalteerde dreef naar links en je komt snel langs de bron. De Maagd der Armen vraagt ons om 'nederig en vol vertrouwen onze handen in het water te steken'. Je volgt de dreef verder langs de Kapelletjes van de Zeven Smarten. Het is een merkwaardig kleine afstand tussen de bezinning in het domein en de frietjes aan het einde van de dreef maar je moet tot bij de frituur: onmiddellijk na de slagboom waar je het domein Banneux Notre Dame uitloopt en net voor het huis moet je door een opening in een afsluiting rechtsaf slaan in een brede grasdreef. Deze kaarsrechte dreef kan er modderig bijliggen. Na 250 meter maakt de dreef een bocht naar links maar jij gaat hier rechtdoor over een smaller pad. Het pad loopt door het veengebied Fagne de Banneux. Je komt bij een grenssteen uit 1768 tussen de prinsbisdommen van Liège en Stavelot. Net voorbij de grenssteen kom je op een kruispunt: je slaat hier linksaf en je volgt de brede kiezelweg. Een kruispunt steek je gewoon over en je volgt de brede weg gewoon verder tot op het einde bij de bosrand. Je volgt hier rechtsaf de brede zanderige kiezelweg langs een grote weide. Op asphalt ga je rechtdoor en je wandelt voorbij de Ferme des Ayrifagnes, vroeger een boerderij en tegenwoordig ingericht als vakantieverblijf. Het asphalt verdwijnt en je daalt over een kiezelweg Bois Wislez in en je volgt de loop van een beekje. Je wandelt voorbij een pompstation rechts van de weg en je volgt de vlakke weg verder. Tweehonderd meter verder kom je bij een volgend pompstation in een bakstenen gebouwtje. Op de linkse muur vind je een wandelaanduiding met een groen kruis op witte achtergrond. Hier moet je de brede weg verlaten en rechtsaf een ruwe bosweg opgaan. De bosweg stijgt heel stevig! Reeds na honderd meter moet je deze weg verlaten en een zijpaadje links opgaan. Let op, het paadje is niet meer dan een spoor en je loopt er zo aan voorbij! Het spoor vertrekt aan het einde van een gerooid stuk bos en tussen enkele naaldbomen en beuken. Je volgt het schitterende paadje en op een kruispunt steek je een ander pad over en wandel je verder rechtdoor. Bij een splitsing volg je rechts, het kleinste pad. Het pad brengt je op een ander pad voor een beukenbosje, je volgt hier het pad naar links. Door de beuken krijg je al een glimp van het schitterende uitzicht dat je te wachten staat. Het pad daalt. Op een splitsing neem je rechts en je daalt verder in de richting van een schitterend gelegen en onderhouden oud huis. De bewoner is houtbewerker en heeft een bankje geplaatst voor passanten. Hou het netjes en bewonder het landschap. Je bent hier in het gehucht Wislez dat uit niet veel meer dan een oude hoeve bestaat waar nu een instrumentenbouwer woont. Voor het vervolg van de wandeling neem je de kiezelweg naar links die langs het prachtige houten bijgebouwtje het bos indaalt. De weg daalt zacht af in de vallei van een beekje. Na een halve kilometer sla je op de eerste splitsing rechtsaf en je steekt de beek over. Aan de overkant neem je de weg met grove keien die naast de beek loopt naar rechts. Onderweg kom je een mooi watervalletje tegen.

Je komt aan het einde van de kiezelweg uit op een asphaltweg die je naar links volgt. Zeer snel moet je de asphaltweg verlaten aan de linkerkant: je zoekt een paadje dat omhoog klimt naast een weide. Je gaat de weide in via een voetgangersdoorgang en je klimt verder door de weide. Wat een schitterend gevoel om hier zo vrij door de weide te mogen wandelen met het uitgestrekte landschap aan je rechterhand! Je

volgt de linkse rand van de weide en je houdt de afsluiting in de gaten om de uitgang te vinden. Je verlaat hier de weide en je klimt verder met het paadje naast de afsluiting tot op een klein asphaltweggetje. Rechtsaf over dit weggetje. Je wandelt dit dalend asphaltweggetje helemaal uit tot op de plek met de fantastische benaming 'Grand'Place-lez-Tancrémont'. Je slaat linksaf en enkele meters verder ga je naast het eerste huis aan de linkerkant een graspad op. Dit mooie pad wordt hol en stijgt tussen weiden. Na een bocht naar rechts krijg je een mooi panorama aan de rechterkant. Je blijft het pad volgen tot op de grote rijweg N666 die je eerder al overstak in Banneux. De wandeling volgt de grote rijweg naar links maar wie taart wil eten in Tancrémont moet eerst de rijweg naar rechts volgen.

'Wat kies je? Naar links of eerst naar rechts?'

'En waarvoor moeten we eerst naar rechts?'

'Voor taart in Tancrémont.'

'Voor taart?'

'Ja.'

'Maar de wandeling is al zo lang!'

'Ja, maar het is de lekkerste taart van de wereld en je kan ze nergens anders eten!'

'Wat voor taart?'

'De specialiteit is rijsttaart maar ze hebben ook andere soorten. Allemaal artisaanaal.'

'En we moeten langs deze drukke weg stappen? Hoe ver is het naar de taart?'

'Vijf minuten stappen langs de grote weg. En je kan veilig op een graspad aan de linkerkant van de weg stappen.'

'En kan je de taart daar ook opeten?'

'Ja. Je kan er ook koffie drinken. En ze hebben ook een terras!'

'Ok dan. En kunnen we de wandeling verderop dan niet wat inkorten?'

'Nee! Nooit!'

Langs beekvalleien terug naar Fraipont

Waar het pad uitkomt op de N666 volg je dus deze gevaarlijke rijweg naar links. Rechts is er een paadje naast de weg. Amper 150 meter verder verlaat je de drukke baan en je slaat rechtsaf in de weg die naar het Château de Tacrémont leidt. Je ziet links van de weg een oude wegwijzer staan van een vroegere lokale wandeling maar de vele nieuwe verbodsborden zullen het snel duidelijk maken dat de kasteelbewoners vandaag geen wandelaars op prijs stellen. Ter hoogte van de ingang van het kasteel is er links een verboden zijweg, je gaat gewoon rechtdoor over de brede weg die het bos inloopt. Wat verder kom je aan een vertakking van de weg in vier wegen: je neemt de meest linkse van de vier, een schitterend rechtlijnig pad tussen sparrenbossen. Wat verder maakt het pad enkele bochten. Ter hoogte van een bronnengebied maakt het pad een scherpe bocht naar rechts en volgt het beekje dat hier ontspringt, de Ruisseau de la Picherotte. Je moet dit beekje helemaal volgen tot bij de monding in de Ruisseau des Trois Bois, een kleine kilometer verder. Het dalende pad ligt vol stenen en is soms prachtig hol. Het beekje stroomt meestal gewoon over het pad. Als je bijna helemaal afgedaald bent tot in de vallei van de Ruisseau des Trois Bois draai je met het pad en met de Ruisseau de la Picherotte naar rechts. Zie je net na de bocht rechts achter je het zeer mooie watervalletje op de Ruisseau de la Picherotte? Je volgt verder het dalende pad en je komt zo bij de monding van de Picherotte in de Trois Bois. Bij de monding vind je links misschien nog de sporen van een bruggetje dat hier vroeger moet geweest zijn. Je blijft het pad naast de prachtige Ruisseau des Trois Bois volgen en je moet een drietal keer door de beek waden. Na de derde doorwading volg je op de linkeroever de stijgende weg rechtdoor. Deze brengt je snel op het gewone wandelpad door de vallei, volg dit pad naar rechts.

Het pad loopt nu een ganse tijd aan de linkerkant van de beek. Na een halve kilometer splitst het pad: je kiest hier het rechtse pad en je daalt af tot bij de beek die je opnieuw moet doorwaden. Ook dit is een schitterend pad, je volgt de beek nu op de rechteroever. Je krijgt zicht op een geïsoleerd huis dat prachtig in de vallei ligt op de andere oever en dat mooi gerenoveerd is. Nog voor het huis laat je een zijpad rechts liggen en je wandelt nog wat verder rechtdoor. Als het huis net achter je ligt neem je op de splitsing links en onmiddellijk erna daal je links af naar een bruggetje. Je steekt met dit bruggetje de beek over en je gaat een weide in. Je wandelt door de weide steil omhoog met het huis aan je linkerhand. Bovenaan verlaat je weer de weide en je komt op een berijdbare weg, volg deze weg naar rechts.

De berijdbare weg stijgt en je blijft hem volgen tot op een splitsing net voor een stuk grasland die omgeven is door bos. Tijdens onze voorbereidingen van deze wandeling stond er een yurt op de weide. Je slaat op de splitsing scherp linksaf in een breed bospad dat vertrekt bij een slagboom. Dit pad is onderdeel van de Route d'Artagnan, de eerste transnationale Europese ruiterroute. De route is genoemd naar de bekende musketier uit de zeventiende eeuw en is meer dan 6000 kilometer lang! Ze staat symbool voor de solidariteit, de diversiteit en de vriendschap in Europa. Je volgt dit mooie pad zonder te letten op zijwegen. Na een halve kilometer moet je een zijpad rechts opgaan, dat pad vertrekt in een flauwe bocht naar links van het

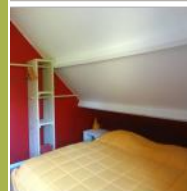
stijgende pad. Er staat hier een wandelpaal maar je verlaat hier dus de bewegwijzering. Dit mooie pad loopt op gelijke hoogte in de steile flank van de beboste Vespervallei. Na een halve kilometer daalt er rechts een pad af in de richting van een grote poel in het bos maar jij volgt de flankweg nog wat verder. Deze beschrijft een scherpe bocht naar rechts en verderop een bocht naar links. Door een open plek in het bos kijk je nu aan de rechterkant uit over het gehucht Trou Renard en over de diep ingesneden vallei van de Ruisseau de Songnion. Je zal weldra deze prachtige beek verkennen. Je moet goed uitkijken naar de plaats waar de weg een sparrenbos inloopt. Enkele meters ervoor moet je de weg verlaten en aan de rechterkant een zeer steil paadje opgaan. Het paadje daalt nogal wild af naar de beekvallei. Je steekt de beek over. Er loopt een weg naast de beek maar deze moet je niet volgen: je moet de weg gewoon oversteken en aan de overkant een steil paadje opgaan. Na 100 meter draait het pad naar links en je stijgt verder, nu over een kam. Zeer snel zijn er links enkele paadjes die weer afdalen maar deze moet je niet nemen. Je stijgt nog een kleine honderd meter verder over de kam en dan neem je een klein zijpad links. Je moet goed uitkijken om dit zijpad niet te missen. Het zijpad loopt hoog in de zeer steile flank van de beekvallei en loopt min of meer op gelijke hoogte. Na een paar honderd meter kom je op een ander pad, je volgt dit pad naar links. Er volgt nu een afdaling door jong bos over een bergpaadje. Helemaal beneden in de vallei steek je de Ruisseau de Songnion over en volg je het brede pad naar rechts, evenwijdig met de beek.

Je komt bij de beek op de plaats waar ook een weg van rechts komt. Je volgt de beek verder op een pad dat vlak langs de beek loopt. Prachtig wandelen toch hier. Maar je moet na 150 meter een zijpad rechts opgaan en je moet opnieuw bijzonder goed uitkijken om dit pad niet te missen. Het zijpad vertrekt op de plaats waar aan de overkant van de beek een '18' aan een boom hangt. Er daalt hier links ook een spoor af naar de beek maar jij moet dus het steile pad aan de rechterkant nemen, er staan hier verschillende hulststruiken. Na de steile beklimming kom je op een pad dat langs de bosrand loopt, neem dit pad naar links. Je volgt het pad tot op een asfaltweg, je volgt de asfaltweg naar links. Op een kruispunt steek je over en je volgt een asfaltwegje dat je snel op een rijweg door het bos brengt. Volg deze rijweg naar links. Een goede honderd meter verder neem je een bosweg rechts die vertrekt tegenover een smalle hoge transformatorcabine. Deze bosweg daalt en is door de vele stenen niet zo comfortabel. Maar hij wordt wel steeds mooier en hij daalt af tot bij het beekje Ruisseau de Ribaufossé. Je moet dit schitterende beekje nu een kilometer lang volgen, bijna tot aan de monding in de Vesder. De eerste 200 meter wandel je door de bedding van de beek. Ja, echt erdoor! Er loopt een spoor door de beekbedding en er liggen genoeg stenen om je voeten droog te houden. Dan kom je op een splitsing van paden aan de bosrand. Je volgt de beekvallei verder naar beneden, nu over een pad dat rechts naast de beek loopt. Bij een boerderij kom je op een klein asfaltwegje dat je rechtdoor volgt, nu links naast de beek die in een weide stroomt. Deze Rue Hoty eindigt in de Rue Haute die je naar links volgt. Na een bocht naar links neem je de eerste zijstraat links, de Rue Grand Ry. Bij huisnummer 421 sla je rechts de Rue Heid Kaisin in. Bij een woning met nogal wat rommel kan je rechts naast de woning een smal paadje opgaan. Dat brengt je weer in Fraipont bij de spoorweg.

Arduina

Vakantiewoning

8-9 pers.

www.vakantiehuisarduina.be

Vakantie in de Haute Ardenne

+32 (0) 474 011 657

www.abracabane.be

4 pers.

àBRACABANE

Tiny house